

Manažerské shrnutí

zpracováno v rámci zakázky

„Analýza místních adaptačních strategií a jejich implementace“

OBJEDNATEL: Moravskoslezské Investice a Development, a.s., Na Jízdárně 1245/7,
Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava

ZHOTOVITEL: EKOTOXA s.r.o., Fišova 403/7, 602 00 Brno, Černá Pole

ŘEŠITELSKÝ TÝM: Čestmír Kantor, Gabriela Hřivnáčová , František Jurečka

DATUM: 11.11. 2022 (verze 1.0)

**CENTRUM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
A HODNOCENÍ KRAJINY**

Obsah

1	Analýza strategických dokumentů v Moravskoslezském kraji.....	3
2	Rozsah analýzy strategických dokumentů	3
2.1	Analýza adaptačních strategií na změnu klimatu	4
2.2	Analýza strategických plánů měst	4
2.3	Analýza ostatních strategických a koncepčních dokumentů	5
3	Výstupy zpracované analýzy.....	5
3.1	Kompletní analytická zpráva s podrobným rozbořem měst	5
3.2	Databáze strategických dokumentů	5
3.3	Databáze navržených adaptačních a mitigačních opatření	7
4	Závěry analýzy	9
4.1	Formální hodnocení analytických dokumentů	9
4.2	Naplňování a implementace strategických dokumentů	9
4.3	Závěry ve vztahu k řešení dopadu klimatické změny	10
4.4	Hodnocení dle typu infrastruktury	10
4.5	Hodnocení dle kategorie zaměření adaptačních opatření	12
5	Závěr	13

Abstract

The impacts of climate change on life in our cities are becoming increasingly evident and no one doubts the need to prepare a long-term strategy for adaptation to the effects of climate change. A number of cities in the Moravian-Silesian Region have now developed a strategic plan for further development and some cities have also developed an adaptation strategy, which is directly aimed at strategic solutions for adaptation to climate change. The main objective of the analysis was to evaluate in detail selected strategic documents developed in the Moravian-Silesian Region, to find out how they address or do not address the issue of adaptation to climate change.

The expected output of the analysis are 3 basic partial outputs. A) Database of strategic documents, which contains and summarizes clear information and parameters of individual strategic documents and allows their further comparison and evaluation according to different perspectives on the issue, B) Database of adaptation and mitigation measures and projects proposed in individual strategic documents. The aim is to obtain comprehensive information on recently implemented and planned adaptation and mitigation measures and projects in selected cities of the Moravian-Silesian Region. C) Principles for preparation and work with adaptation strategies, which are based on the conclusions of the analysis and on the basis of specific findings of the real situation in selected cities of the region, recommend such steps and procedures so that other cities that will prepare adaptation strategies avoid repeated mistakes and problems in dealing with adaptation to climate change

1 Analýza strategických dokumentů v Moravskoslezském kraji

Dopady klimatické změny na život v našich městech jsou stále patrnější a již nikdo nepochybuje o nutnosti připravit dlouhodobou strategii adaptace na projevy klimatické změny. Řada měst Moravskoslezského kraje má dnes zpracovaný strategický plán dalšího rozvoje a některá města mají zpracovanou také adaptační strategii, která je přímo zacílena na strategické řešení adaptace na klimatickou změnu. Hlavním cílem provedené analýzy bylo podrobně vyhodnotit vybrané strategické dokumenty zpracované na území Moravskoslezského kraje, zjistit jakým způsobem řeší, případně neřeší problematiku adaptace na klimatickou změnu.

Očekávaným výstupem analýzy jsou 3 základní dílčí výstupy:

- A) **Databáze strategických dokumentů**, která obsahuje a shrnuje přehledné informace a parametry jednotlivých strategických dokumentů a umožňuje jejich další srovnání a vyhodnocení dle různých pohledů na danou problematiku.
- B) **Databáze adaptačních a mitigačních opatření a projektů**, která jsou navržena v jednotlivých strategických dokumentech. Cílem je získat souhrnnou informaci o nedávno realizovaných i připravovaných adaptačních a mitigačních opatřeních a projektech ve vybraných městech Moravskoslezského kraje.
- C) **Zásady pro zpracování a práci s adaptačními strategiemi**, které vychází ze závěrů analýzy a na základě konkrétních zjištění reálného stavu ve vybraných městech kraje doporučují takové kroky a postupy, aby se další města, která budou adaptační strategii zpracovávat vyvarovaly opakovaných chyb a problémů při řešení adaptace na klimatickou změnu.

2 Rozsah analýzy strategických dokumentů

Hlavním typem analyzovaného dokumentu je samozřejmě z pohledu adaptace na klimatickou změnu adaptační strategie. Bohužel adaptační strategie je zpracována pouze v 7 městech Moravskoslezského kraje a ve 2 dalších se aktuálně zpracovává – viz tabulka:

Ind	Název dokumentu	Platná od
01	Adaptační strategie na změnu klimatu statutárního města Karviná	2021
02	Adaptační strategie na změnu klimatu pro město Kopřivnice	2017
03	Adaptační strategie na změnu klimatu pro město Krnov	2017
04	Adaptační strategie na změnu klimatu pro město Nový Jičín	2021
05	Adaptační strategie statutárního města Opava na změnu klimatu	2018
06	Adaptační strategie statutárního města Ostravy na dopady a rizika vyplývající ze změny klimatu	2017
07	Adaptační strategie na změnu klimatu pro město Hlučín	2017
08	Adaptační strategie statutárního města Frýdek-Místek	v přípravě
09	Adaptační strategie na změnu klimatu města Havířova	v přípravě

Analýza provedená pouze nad adaptačními strategiemi by byla určitě nedostatečná, protože řada dalších měst má návrhy adaptačních a mitigačních opatření zahrnuté do jiných strategických dokumentů. Analýza byla tedy provedena ještě pro dalších 17 strategických plánů měst v Moravskoslezském kraji (včetně těch, které mají zpracovanou adaptační strategii) a dále pro 18

ostatních koncepčních dokumentů včetně strategií komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) , které si zpracovávají místní akční skupiny (MAS).

Jak se ukázalo při vlastním zpracování tak skutečně relevantní strategické dokumenty pro řešení adaptace na klimatickou změnu jsou **adaptační strategie a strategické plány měst**. Ostatní koncepční dokumenty svým charakterem často přesahují oblast konkrétního města a nemají ryze strategický charakter. **Proto největší pozornost byla při zpracování zaměřena na tento typ dokumentu, ale i další koncepční dokumenty byly analyzovány a zahrnuty do výstupů.**

2.1 Analýza adaptačních strategií na změnu klimatu

Analýza adaptačních strategií se zdála být nejlehčím úkolem, protože tato strategie by měla obsahovat především (možná i pouze) adaptační a mitigační opatření. Na základě analýzy je možné říci, že tomu tak skutečně je, avšak problémem je způsob zpracování adaptačních strategií, který není zcela standardní a velmi silně závisí na zpracovateli a samozřejmě také na zadání. Dá se říci, že metodika a způsob zpracování AS se postupně vyvíjí a podle toho lze vysledovat 2 různé přístupy. V první vlně tvorby AS (od 2016 do 2018) se jedná převážně o dokumenty s jednodušší strukturou, které plně nepřebíraly všechny standardy strategického dokumentu. Tyto dokumenty obsahují často pouze analytickou a návrhovou část, ale chybí část implementační a zejména Akční plán. Výjimečně bývá analytická a návrhová část propojena dohromady, ale tuto skutečnost nelze označit za chybu nebo nesprávný přístup.

Bohužel s ohledem na limitované možnosti získávání informací bez terénního průzkumu, který by byl pouze obtížně realizovatelný, lze pouze deklarovat, že některé AS nezahrnují Akční plán a zásobník investičních projektů nebyl veřejně dostupný. Proto nebylo možné v tomto případě identifikovat ani konkrétní projekt a opatření a ani zjistit cokoliv k jejich vyhodnocování. Lze říci, že Akční plány u AS jsou vyhodnocovány spíše výjimečně, což souvisí s různými faktory, které budou blíže popsány v závěrečném shrnutí.

2.2 Analýza strategických plánů měst

Strategické plány měst jsou mnohem širším dokumentem, které tematicky přesahuje význam adaptačních a mitigačních opatření. Při analýze těchto dokumentů jsme obecně postupovali dle definované hierarchie, tedy ve struktuře byly vyhledány ty strategické cíle a priority, které tematicky souvisí s problémy klimatické změny a v těchto částech jsme následně vyhledávali relevantní opatření a projekty. Pro zpřesnění a úplnost analýzy pak byl ještě proveden kompletní přezkum všech dílčích opatření/projektů, protože se často stává, že mitigační opatření na energetické úspory a snížení emisí se schovávají v různých prioritních oblastech – od školství přes kvalitu života ve městě až po rozvoj infrastruktury. Takto vyhledané dílčí informace byly opět doplněny do seznamu identifikovaných opatření/projektů.

Obecně jsem postupovali tedy obdobně jako u AS – v rámci návrhové části byly vybrány rámcová/obecná/typová opatření, která mají charakter adaptačního nebo mitigačního opatření a následně se v rámci těchto obecných opatření vyhledávaly konkrétní projekty. Také problémy byly obdobné, u části strategických plánů nebylo možné dohledat Akční plány nebo zásobníky projektů, naopak u některých plánů byl zásobník projektů tak široký a orientační, že se jednalo z větší části o nápady a náměty k dalšímu posuzování než o konkrétní projektové záměry. Opět částečně scházel terénní průzkum, který by informace doplnil a zpřesnil.

2.3 Analýza ostatních strategických a koncepčních dokumentů

V případě ostatních strategických a koncepčních dokumentů bylo nutno postupovat individuálně dle typu a územního rozsahu těchto dokumentů. Právě nejasný územní rozsah způsobuje v dalších analýzách a vyhodnoceních dílčí problémy. Některé dokumenty, např. ÚSK jsou dokumenty s územním rozsahem na SO ORP a obecná opatření v nich obsažená se těžko přiřazují na základní sledovanou úroveň, kterou by měla být obec. Podobná situace je u strategií komunitně vedeného komunálního rozvoje – CLLD u MAS. Územní rozsah MAS navíc nekopíruje přesně SO ORP takže zde dochází k dalšímu rozbití územních vazeb a struktur. U CLLD strategií MAS lze však říci, že mají obecně specifický charakter o víceméně podporují rozvoj v daném regionu na obdobných principech. Jejich přínos pro adaptace je tak poměrně předvídatelný a také není příliš velký. U konkrétních projektů lze jednoznačně předpokládat že převládají projekty mitigační na budovách a spíše v menší míře projekty zelené případně modrozelené infrastruktury, protože aktivity MAS jsou navázány na operační programy a OP ŽP nebylo v rámci komunitního rozvoje v dřívějších dobách příliš aktivní. Další informace pak budou uvedeny v závěrečném shrnutí.

Dalším problémem analýzy ostatních strategických dokumentů je také odlišná struktura těchto dokumentů a to zejména pokud se jedná o studie, které mají spíše jiný charakter než strategie. V těchto případech dochází i k různým terminologickým překryvům – např. co lze nebo nelze považovat za opatření apod.

3 Výstupy zpracované analýzy

3.1 Kompletní analytická zpráva s podrobným rozbohem měst

Základním výstupem provedené analýzy je kompletní analytická zpráva, která obsahuje podobný popis a metodiku provádění analýzy, dále pak podrobný rozbor analyzovaných strategických dokumentů u jednotlivých měst a konečné závěry a zjištění z analýzy.

Nejobsáhlejší částí zprávy je podrobný rozbor analyzovaných strategických dokumentů pro 17 měst Moravskoslezského kraje – Bohumín, Bruntál, Český Těšín, Frenštát pod Radhoštěm, statutární město Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Havířov, Hlučín, statutární město Karviná, Kopřivnice, Krnov, Nový Jičín, statutární město Opava, Orlová, statutární město Ostrava, Studénka, statutární město Třinec.

U každého města byla informace zpracována v jednotné struktuře:

- A) Přehledná informace o jednotlivých analyzovaných dokumentech zaměřená cíleně na struktura a definované strategické cíle.
- B) Souhrnné hodnocení podkladů a informací z pohledu adaptace na změnu klimatu.
- C) Doporučení pro další jednání s konkrétním městem.

3.2 Databáze strategických dokumentů

Všechny analyzované dokumenty byly podrobně klasifikovány na základě pečlivě zvolených vybraných parametrů, které se dále upravovaly a vyvíjely na základě prováděných analýz. Výstupem analýzy dokumentů je souhrnná tabulka analyzovaných dokumentů, u kterých byly vyplněny následující metainformace:

Položka	Popis, příklad
---------	----------------

Územní působnost	Identifikace územního rozsahu dokumentu – ORP/MAS
Celý název dokumentu	Oficiální a úplný název analyzovaného dokumentu
Interní kód dokumentu	Interní kód vytvořen za účelem budoucího propojení tabulek a informací (2 písmena města + zkratka dokumentu)
Typ dokumentu	Zahrnuje 3 možnosti – adaptační strategie, strategický plán a ostatní koncepce
Úroveň projednání dokumentu	Informace o schválení nebo jiná stavová informace
Platnost od	Rok zahájení platnosti (účinnosti) dokumentu
Platnost do	Rok ukončení platnosti (pokud je definován v dokumentu)
Plánovaná aktualizace	Týká se pouze zákonem definovaných strategií, např. u AS není většinou plánovaná, protože to legislativa neukládá
Naplňování cílů AS MSK	Deklarace, že aspoň některé z cílů AS MSK jsou v dokumentu naplňovány (detaily na úrovni opatření)
Struktura dokumentu	Stručný popis struktury dokumentu
Hodnocení navržených cílů	Subjektivní hodnocení struktury a zaměření strategických cílů, případně priorit
Participativní část strategie	Stručný popis jak probíhala participativní část tvorby strategického dokumentu
Nastavení vyhodnocení a indikátory plnění cílů	Popis metodiky hodnocení a nastavení indikátorů výsledků, případně dopadu opatření
Jak se daří dokument plnit	Stručný souhrn informace k vyhodnocení Akčních plánů, pokud existují
Doporučení pro další postup	Návrh a doporučení pro město, jak dále postupovat při implementaci adaptačních i mitigačních opatření v kontextu daného strategického dokumentu

Tabulka byla finálně zpracována ve formátu MS Excel s možností převedení do jiných datových formátů.

Pro názornou představu zde uvádíme také příklad finálně zpracované informace pro jeden vzorový dokument - Strategický plán rozvoje statutárního města Opavy 2021+.

Položka	Vzorový příklad
Územní působnost	Opava
Celý název dokumentu	Strategický plán rozvoje statutárního města Opavy 2021+
Interní kód dokumentu	OP_SP_01
Typ dokumentu	Strategický plán
Úroveň projednání dokumentu	Schváleno ZM (zastupitelstvem města)
Platnost od	2021
Platnost do	2027 (2030)
Plánovaná aktualizace	Ano
Naplňování cílů AS MSK	Ano

Struktura dokumentu	Analytická, návrhová a implementační část + AP opatření; vše jako samostatné dokumenty
Hodnocení navržených cílů	Dokument definuje 4 prioritní oblasti, 21 strategických cílů, které obsahují nevídané množství návrhů typových aktivit, které jsou v uvedeném počtu spíše výčtem obecných možností, co by se všechno dalo dělat. Navržené typové aktivity jsou tedy nekonkrétní a ambiciózní spíše množstvím, protože kvalita nelze posoudit. Pozitivní je zaměření prioritní oblasti "Opava šetrná k přírodě a ke zdrojům", kde je definován strategický cíl "Ochrana přírody, krajiny a vodní hospodářství", který naplňuje významně i adaptační potenciál.
Participativní část strategie	Dotazníkový průzkum, veřejné projednání
Nastavení vyhodnocení a indikátory plnění cílů	Pro každý strategický cíl jsou navrženy 2 až 4 indikátory výsledku, avšak dále není jejich metodika pro hodnocení nijak uvedena.
Jak se daří dokument plnit	Aktuálně je zpracován Akční plán na období 2022-2024. Vyhodnocení za minulá období nebylo nalezeno.
Doporučení pro další postup	Statutární město Opava má již 5 let AS a nyní nový SP, který tuto AS plně podporuje a v novém Akčním plánu upřesňuje plánované a realizační projekty. V městě je potřeba pro další období systematicky vyřešit vztah AS vůči SP, protože první dokument se bez vyhodnocení a aktualizace stane brzy nepoužitelný. Řešením je samozřejmě převést a případně rozšířit problematiku adaptace na KZ v dalších Akčních plánech SP.

3.3 Databáze navržených adaptačních a mitigačních opatření

Klíčovým a velmi očekávaným výstupem analýzy vybraných strategických dokumentů byla databáze navržených adaptačních projektů a opatření. Také u této tabulky byla provedena optimalizace sledovaných parametrů s cílem zpracovat maximálně efektivně a přehledně navržená opatření v různých typech dokumentů.

Finální struktura informací pro seznam navržených opatření je následující:

Položka	Popis, příklad
ID	Interní identifikační číslo pro opatření
SO ORP	Správní obvod ORP, ve kterém bylo/bude opatření realizováno
Obec	Obec, na jehož území bude opatření realizováno
Typ infrastruktury	Viz – číselníky v analytické zprávě (1.5.3)
Typ opatření	Dle charakteru opatření jsou zde celkem 4 možnosti – obecné tvrdé, obecné měkké, konkrétní tvrdé a konkrétní měkké. Konkrétní se myslí buď místem nebo typem.
Kategorie zaměření	Bližší určení tematického zaměření, kterého se dané opatření/projekt týká – také dle číselníků uvedených v analytické zprávě (1.5.3)
Sídlo/krajina	Určení zdali se jedná o projekt v sídle, sídle i krajině nebo jenom v krajině

Potřeba/problém ve vztahu ke změně klimatu	Určení potřeby dle číselníku v analytické zprávě (1.5.3)
Strategický cíl/priorita	Uvedení strategického cíle nebo priority, které jsou tímto opatřením/projektem naplňovány
Vazba na cíle AS MSK	Uvedení tematické oblasti z 11 definovaných cílů pro AS MSK
Typ dokumentu	Stejný údaj jako v tabulce dokumentů – zde uváděn jako pomocný pro zjednodušení analýz
Kód hlavního dokumentu	Propojení na druhou tabulku dokumentů
Součást Akčního plánu	Uvedení (Ano/Ne), zdali je opatření/projekt součástí Akčního plánu
AP	Uvedení názvu Akčního plánu, pokud je opatření/projekt jeho součástí
Časový horizont realizace	Období, ve kterém je plánována nebo bylo provedena realizace projektu
Stav přípravy	Aktuální stav daného opatření nebo projektu
Poznámka	Doplňující informace k opatření/projektu
Lokalizace	U projektů nebo opatření, kde lze přesně nebo aspoň přibližně (ulice, náměstí...) určit lokalizaci jsou uvedeny zeměpisné souřadnice pro geoprostorové určení opatření

Také pro tuto tabulku uvádíme pro názornou představu konkrétních informací jeden vzorový příklad pro město Opavu:

Položka	Popis, příklad
ID	60
SO ORP	Opava
Obec	Opava
Název opatření	Využití dešťové vody pro zálivku městské zeleně
Typ infrastruktury	Modrá
Typ opatření	Obecné tvrdé
Kategorie zaměření	Vodní hospodářství
Sídlo/krajina	1-Sídlo
Potřeba/problém ve vztahu ke změně klimatu	Zlepšení stavu vodní infrastruktury
Strategický cíl/priorita	SC 1.6 - Kvalita životního prostředí
Vazba na cíle AS MSK	TO3 - Vodní hospodářství a vodní režim
Typ dokumentu	strategický plán
Kód hlavního dokumentu	OP_SP_01
Součást Akčního plánu	Ano
AP	AP SP Opava 2022-2024
Časový horizont realizace	2024
Stav přípravy	Projektový záměr

4 Závěry analýzy

4.1 Formální hodnocení analytických dokumentů

Pro analyzované dokumenty AS lze shrnout formálního hodnocení do následujících bodů:

- pouze 4 adaptační strategie ze 7 zahrnují také implementační část a Akční plán
- monitorovací indikátory byly definovány pouze u 3 strategií
- participativní část bylo zahrnuta a provedena u všech strategií
- úplnou výjimku tvoří AS Nový Jičín, která nezahrnuje ani návrhovou část, pouze analýzu a Akční plán
- ani jedna AS neuvádí jasné vazby a propojení s dalšími strategickými dokumenty města

Na základě těchto informací je vhodné vytvořit v rámci „Zásad pro zpracování místní adaptační strategie“ závazné doporučení pro strukturu tohoto typu dokumentu a také závazné požadavky na obsahovou stránku dokumentu, která vychází v podstatě s obecných principů a metodiky pro tvorbu strategických dokumentů.

U základních strategických dokumentů je situace bohužel obdobná. Struktura je více méně jednotná v případě analytické a návrhové části dokumentu, avšak pro implementační část a Akční plány je přístup různý dle konkrétního zhotovitele strategie i dle konkrétního zadání. **U některých strategií se vyskytuje také opačný problém – existuje nejen Akční plán, ale strategie pracuje i se zásobníkem projektů, který je „nějak“ propojen.** Informací je v tomto případě většinou příliš mnoho a nejsou spolu synchronizovány.

4.2 Naplňování a implementace strategických dokumentů

Pro naplňování strategických plánů je velmi důležité je nejen navrhnout, definovat a schválit, ale také je konkrétně naplňovat a implementovat a následně provádět cílené hodnocení této implementace i jejich dopadů. Obecně lze říci, že tato stránka je u strategických dokumentů poměrně podceňována. U většiny strategií byly zjištěny následující problémy, které samozřejmě mohou být způsobeny i nedostatkem zveřejněných informací:

- 1) Metodika implementace je popsána velmi obecně a neobsahuje potřebné informace pro implementaci na úrovni daného města a jasně definované indikátory v takovém počtu, aby s nimi pracovníci města mohli reálně pracovat.
- 2) Vyhodnocení Akčních plánů se vyskytuje velmi zřídka, u většiny měst nebyla vyhodnocení dohledána.
- 3) Hodnocení, která byla dohledána se zaměřují především na hodnocení výsledků (výsledkové indikátory), hodnocení dopadů se na úrovni adaptačních a mitigačních opatření téměř nevyskytuje a není tak možné posoudit, zda-li prováděná opatření a projekty mají reálný dopad na zlepšení kvality života ve městě v kontextu dopadů klimatické změny.
- 4) U některých měst (Bohumín, Třinec) je průběžné vyhodnocování strategického plánu řešeno vydáváním postupných aktualizací celé strategie. Tento postup je pozitivní v tom, že je prováděno průběžné vyhodnocení výsledků, ale není příliš přehledný a v rozporu s koncepcí strategického dokumentu.

Uvedená zjištění jsou dále rozpracována v samostatném dokumentu „Návrh zásad pro zpracování a práci s adaptačními strategiemi“, kde je implementaci a hodnocení věnována samostatná kapitola.

4.3 Závěry ve vztahu k řešení dopadu klimatické změny

Kromě analýzy formální a procesní stránky strategických dokumentů byla hlavní pozornost věnována tomu, jak daná strategie reaguje na dopady klimatické změny, jaká řešení navrhuje ve formě obecných nebo konkrétních opatření. Podrobná analýza je zpracovaná samostatně v souhrnné databázi/tabulce.

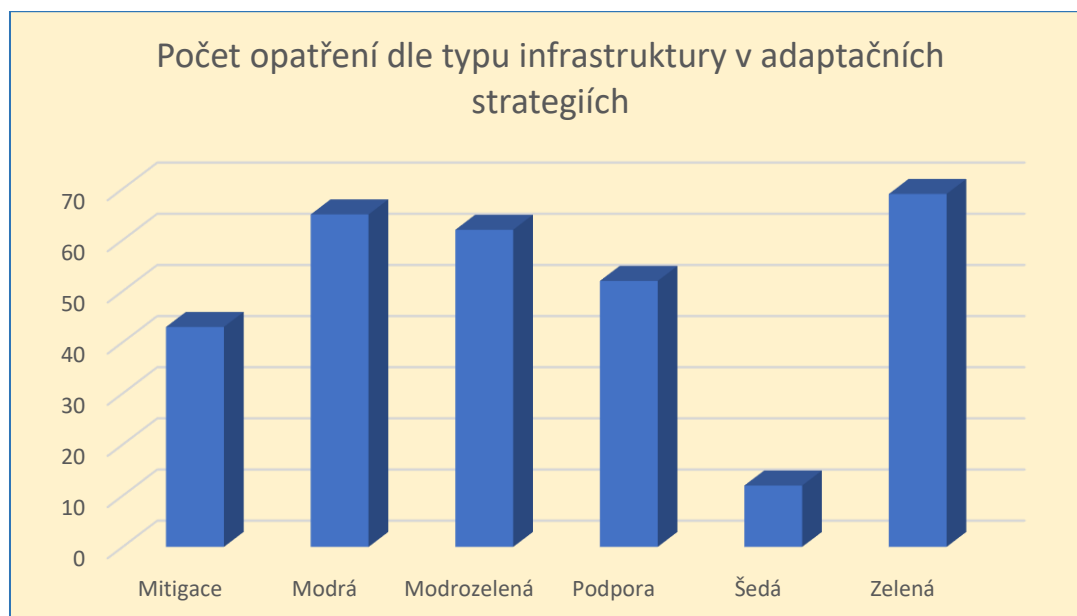
Lze určitě konstatovat, že adaptační strategie řeší problematiku adaptačních a mitigačních opatření komplexněji než základní strategické dokumenty. Tato skutečnost se dala v podstatě očekávat a byla jednoznačně potvrzena. Celkové hodnocení rozsahu adaptačních opatření může být dále zkresleno některými skutečnostmi, které byly popisovány v předchozích kapitolách. Jedná se zejména o:

- nedohledání aktuálních Akčních plánů nebo zásobníků projektů, kde jsou navrženy nebo popsány konkrétní projekty (realizované nebo v přípravě), může zkreslit výsledek u některých měst
- různým přístupem k řešení adaptací a mitigací v rámci základních strategií, kdy některá opatření mohou být zahrnuta pod jinými názvy, termíny a prioritními oblastmi.

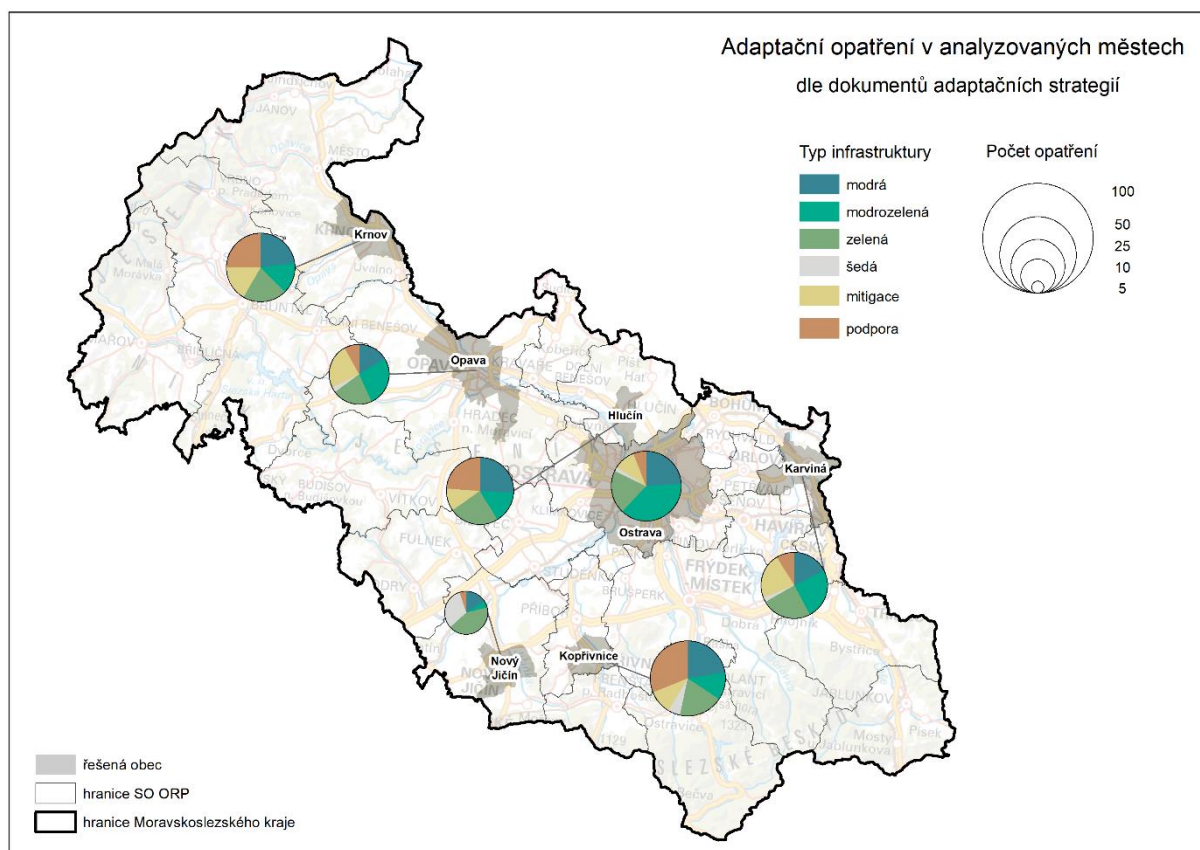
Aby bylo možné různé typy dokumentů s různou terminologií a strukturou vůbec vzájemně srovnat a vyhodnotit v kontextu adaptačních a mitigačních procesů, tak byly zavedeny pomocné číselníky. Tyto číselníky umožňují sjednocení některých základních charakteristik, jako je typ opatření, typ infrastruktury, tematická kategorie zaměření a také jaký problém je řešen ve vztahu ke změně klimatu. Pokud se týká vztahu opatření ke strategickým cílům, které jsou navrženy v adaptační strategii MSK, pak lze říci, že všechny analyzované dokumenty a naprostá většina vybraných opatření naplňují některý z těchto cílů.

4.4 Hodnocení dle typu infrastruktury

V následující tabulce a kartogramu je znázorněn přehled opatření dle typu infrastruktury v adaptačních strategiích 7 analyzovaných měst:

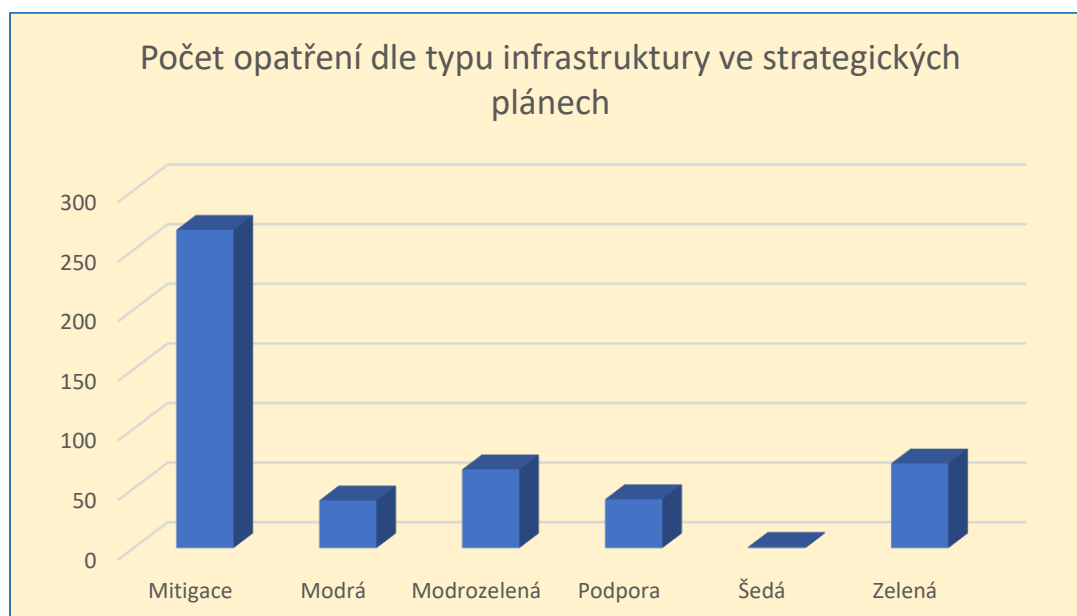

Obr. 1: Počet opatření dle typu infrastruktury pouze v adaptačních strategiích

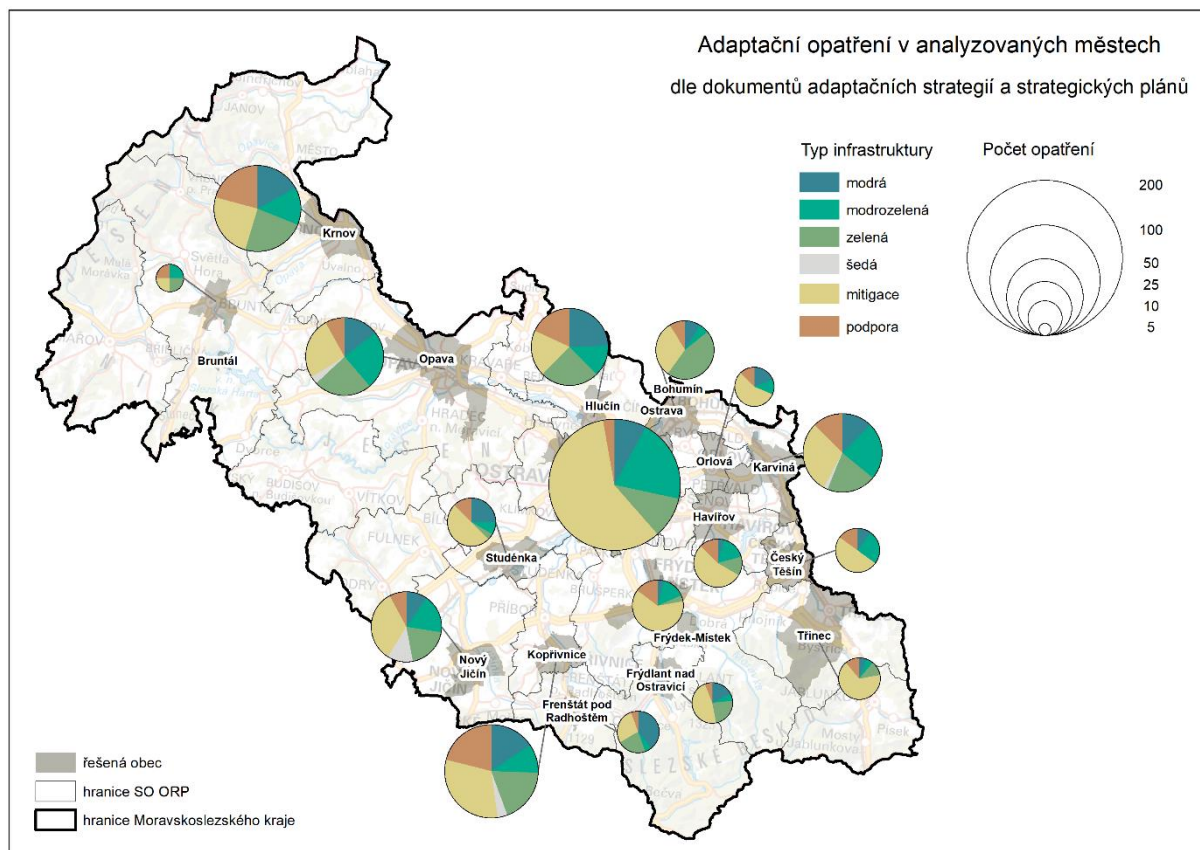
Obr. 2: Kartogram adaptačních opatření dle typu infrastruktury pro adaptační strategie

Pro srovnání pak lze vidět na dalším obrázku graf počtu opatření dle typu infrastruktury pouze ve strategických plánech měst. Je zde patrné, že strategické plány se mnohem více zaměřují na mitigační opatření a ostatní typy jsou zastoupeny výrazně méně.

Obr. 3: Počet opatření dle typu infrastruktury pouze ve strategických plánech měst

Na dalším kartogramu pak lze vidět přehledné znázornění opatření dle adaptačních strategií i strategických dokumentů pro všechna analyzovaná města.

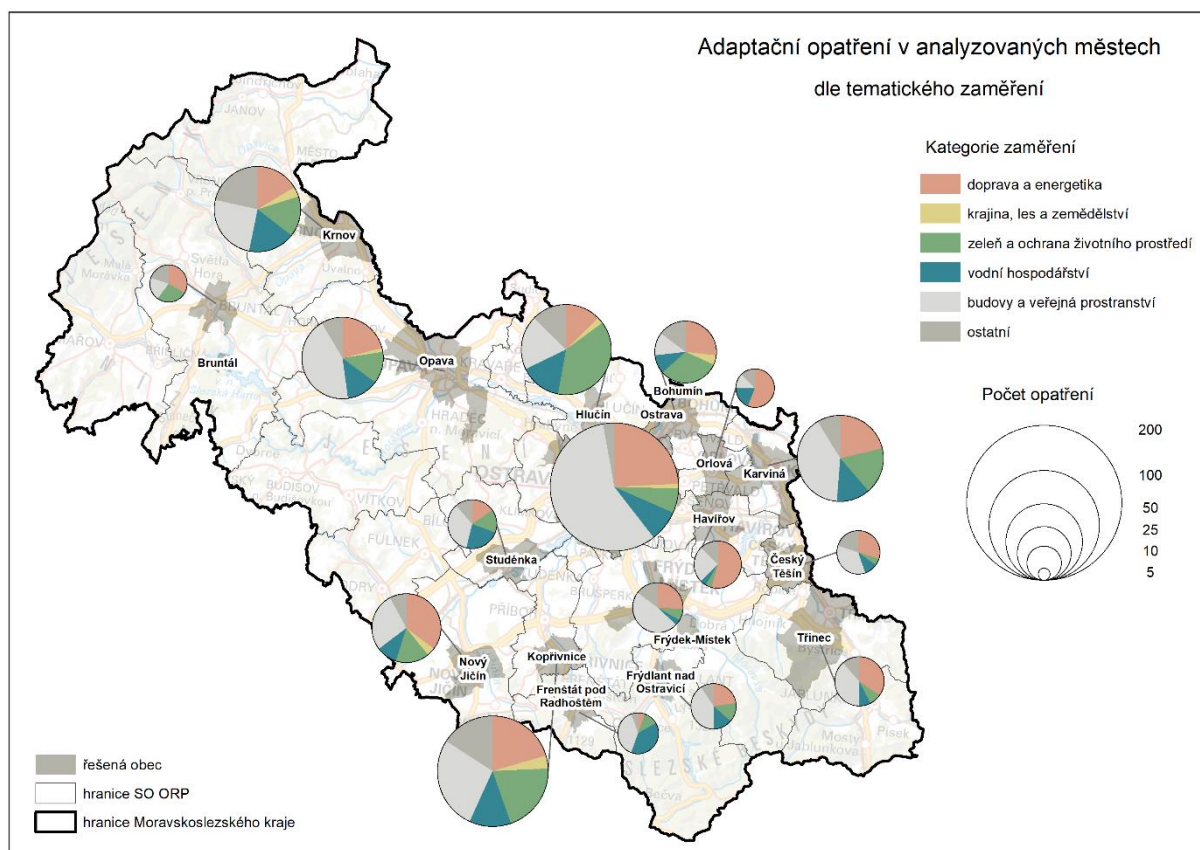

Obr. 4: Kartogram adaptačních opatření dle typu infrastruktury pro adaptační strategie i strategické plány měst

4.5 Hodnocení dle kategorie zaměření adaptačních opatření

Dalším ukázkovým typem hodnocení (kterých lze provést celou řadu) je hodnocení adaptačních opatření v jednotlivých městech dle kategorie zaměření. U jednotlivých kategorií jsme provedli sloučení některých kategorií pro větší přehlednost. Finální kartogram je znázorněn na následujícím obrázku č. 5.

Z kartogramu je patrné, že převládající kategorií zaměření u většiny měst jsou budovy a veřejná prostranství. Toto zjištění potvrzuje správnost zaměření adaptačních i mitigačních opatření avšak zároveň vidíme, že překvapivě velmi málo je zastoupeno vodní hospodářství, tedy celá problematika hospodaření s dešťovou a odpadní vodou včetně protipovodňových opatření. Podle očekávání je pak velmi málo zastoupena kategorie lesů, zemědělství a krajiny, protože města tuto problematiku příliš neřeší. V oblasti energetiky a dopravy pak můžeme vidět poměrně značné rozdíly mezi městy, které mohou být zajímavé pro další detailní analýzu.

Obr. 5: Kartogram adaptačních opatření dle kategorie zaměření pro adaptační strategie i strategické plány měst

5 Závěr

Při detailním procházení a analýze více než 50 strategických dokumentů na území Moravskoslezského kraje a jejich následné klasifikaci v rámci definovaných kritérií byla zjištěna řada užitečných poznatků o stavu strategických dokumentů a jejich struktuře. Tyto poznatky byly využity k formulaci doporučení, která by měla zlepšit kvalitu nových strategických dokumentů bez nutnosti vydávat složité metodiky, standardy a předpisy pro jejich vytváření. V zásadě se jedná pouze o důslednější dodržení již existujících principů, snížení míry formalismu při práci se strategickými dokumenty a hledání jejich maximálního využití ku prospěchu měst i jejich obyvatel.

Velmi obtížně lze hodnotit strukturu a zaměření adaptačních opatření u jednotlivých měst a to především díky značně nejednotnému stavu strategických dokumentů, kdy strategické plány měst jsou různého stáří a adaptační strategie existují nyní pouze u 7 měst Moravskoslezského kraje. Tato nejednotnost může být finálně překážkou při zpracování dalších analytických závěrů ze zpracovaných souhrnů a přehledů. V tomto kontextu by bylo velmi vhodné vytvořit minimálně na metodické úrovni podporu pro jednotlivá města tak, aby mezi strategickými dokumenty byl větší soulad a provázanost.